

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

LLL institut
ramon llull

DOSSIER DE PREMSA

UN PROJECTE DE
L'INSTITUT RAMON LLULL COMISSARIAT
PER DAVID G. TORRES

MABEL PALACÍN: 180° CATALUNYA I LES ILLES BALEARS A VENÈCIA

MAGAZZINO DEL SALE N. 2
DORSODURO 265, VENEZIA
WWW.LLULL.CAT

MABEL PALACÍN: 180°

David G. Torres, comissari

El projecte per al pavelló de Catalunya i les Illes Balears a la Biennal d'art de Venècia 2011 consisteix a presentar una nova producció de l'artista Mabel Palacín (Barcelona, 1965). Representa, en aquest sentit, un canvi de model davant l'edició anterior (l'exposició col·lectiva i de tesi) amb la voluntat d'obrir els formats i possibilitats de presentació de projectes en futures edicions.

180° designa el que en cinema es coneix com la regla del salt d'eix o regla dels 180 graus, aquella per la qual la càmera, en prendre plans i contraplans, no ha de saltar mai una línia imaginària, perquè crearia confusió respecte a la posició espacial dels personatges. És l'"eix d'acció" que marca la posició dels personatges respecte a la pantalla de manera que l'espectador no quedi desorientat en l'espai. Aquest eix imaginari assentat en la regla dels 180° assegura que la relació entre les imatges i l'espectador sigui la correcta. En definitiva, allò que emfatitza i que d'alguna manera exemplifica és la relació entre imatges i espectador en la representació de la realitat. El projecte de Mabel Palacín pren com a referència aquesta regla del cinema per assenyalar com la relació entre imatges, realitat i espectador ha canviat.

Bàsicament *180°* consisteix en l'obtenció d'una gran vista d'un lloc indeterminat de Venècia. La fotografia d'aquesta vista és d'una precisió i un detallisme extraordinaris. Així, la presa fotogràfica necessita el desenvolupament de mitjans cinematogràfics com el control sobre l'escena o l'ús d'extres. Després, aquesta mateixa fotografia és filmada de tal manera que el vídeo descobreix allò que la vista oculta. Entre fotografia i vídeo es produeixen una sèrie de contrastos. És al mateix temps una imatge en moviment i una imatge fixa, eliminant la idea moderna segons la qual cada mitjà té la seva pròpia idiosincràsia. Es posa en joc la idea de la imatge com a generadora de narratives en les quals l'espectador participa. El projecte es completa amb una altra sèrie de vídeos que prenen com a punt de partida l'edifici principal de la gran vista i plantegen unes línies de fuga per les terrasses (*altanes*) de Venècia.

Les dues propostes (imatge fixa filmada i vídeos que són punts de fuga) reflexionen sobre la ciutat com a marc de la col·lectivitat i com a escenari sobre el qual desenvolupar diferents visions, mirades. La ciutat de Venècia i el mateix marc de la Biennal subratllen una reflexió o diàleg entre història (Venècia com a ciutat monumental) i contemporaneïtat, sobre l'estatut de la imatge en l'actualitat (fixa o en moviment, en diferents suports i en circulació a través de les fugues) i sobre allò urbà i allò col·lectiu (a través de les narratives i l'acció dels personatges a les *altanes*, una referència a les recents manifestacions a les teulades d'Itàlia).

Si la imatge és central en la contemporaneïtat, pel seu desplegament, democratització, estat multimèdia, la seva distribució global i el seu caràcter comunicatiu, l'art, que històricament ha estat l'espai que s'ha encarregat de desenvolupar els codis de visualitat, més enllà d'altres discursos, pot ser el lloc primordial des del qual discutir el seu estatut, les seves implicacions i establir proposicions per a un nou escenari col·lectiu amb àmplies repercussions en la configuració de la realitat. *180°* és un intent propositiu per recuperar aquesta tensió i discussió des del context de l'art.

Mabel Palacín: 180° té en compte l'especial idiosincràsia de la Biennal d'Art de Venècia i els pavellons nacionals. La Biennal com un dels esdeveniments internacionals històrics dedicats a l'art contemporani ofereix la possibilitat de difusió de les

pràctiques artístiques que tenen lloc en el context de Catalunya i les Illes Balears. Enfront del ritme de visita i consum de la selecció oficial, els pavellons nacionals dedicats a projectes concrets d'artistes impliquen un altre tipus de consum i un ritme de visita més detingut. També són un lloc idoni per a la presentació de projectes individuals significatius en la carrera d'un artista. Així doncs, l'actual projecte ha pres com a referència altres pavellons que en edicions anteriors de la Biennial han estat importants per la significació de les propostes individuals d'artistes.

Per la seva pròpia característica d'esdeveniment en una ciutat amb la càrrega del passat monumental i històric de Venècia, la Biennial configura en si un marc de diàleg entre història i contemporaneïtat. En aquest sentit, propostes com *Il Teatro del Mondo* d'Aldo Rossi per a la Biennial d'Arquitectura i Teatre de Venècia de l'any 1979 són una referència en la mesura en què destacava la tensió amb la contemporaneïtat que la ciutat obliga a mantenir, al mateix temps que posava en evidència el seu caràcter d'escenari on les relacions entre espectador o públic i obra quedaven trastocades. *Il Teatro del Mondo* consistia en un teatre que navegava per Venècia sent ell mateix escenari en una ciutat escenari en què tots són actors i era una solució contemporània basada en una reflexió sobre la tradició.

Finalment, el projecte *Mabel Palacín: 180°* pren en consideració el marc actual de la crisi (que configuraven les bases del concurs) en establir una reflexió sobre la crisi de la imatge i el seu estatus actual en què la relació amb la realitat ha canviat, afectant-la profundament com a conseqüència del seu ús global, la seva distribució i el canvi de les figures d'emissor i receptor per una única d'emissor-receptor.

Cal destacar el treball de Mabel Palacín com un intent de donar resposta des de l'art a l'actual situació de crisi. És aquí on mostra la seva pulsio amb la contemporaneïtat i la seva idoneïtat com a treball que busca recuperar la centralitat de la discussió en art: en entendre la crisi més enllà dels termes merament econòmics habituals, com l'efecte d'un replantejament del model de circulació de la informació. Una informació en la qual les imatges s'han convertit en una mena de llenguatge universal: tothom les utilitza, tothom les emet i les rep, les envia, les amplia, les retalla, les imprimeix, les veu en una pantalla fixa o en moviment. Mabel Palacín recupera per a l'art la reflexió sobre l'estatus de la imatge com un espai que li és propi, que opera en el seu camp i per a la que l'art pot reactivar una tensió intel·lectual avançada. Però, més enllà, la seva especulació sobre l'estatus de la imatge en el nou context multimèdia en què vivim s'amplia en revelar efectes paral·lels sobre la crisi dels mitjans de distribució de la informació i sobre la crisi en els usos del llenguatge.

La qüestió de l'estatus de les imatges en l'actualitat ha estat i és una qüestió fonamental en el treball de Mabel Palacín. Palacín va iniciar la seva carrera artística a finals dels anys vuitanta en relació amb una generació d'artistes catalans que recollien la tradició conceptual i, al mateix temps que representaven un salt o un tall amb el retorn a la pintura dels vuitanta, enllaçaven amb pràctiques que qüestionaven l'estatus de la imatge i la representació, el retorn a l'objecte i la seva reflexió i la recuperació de pràctiques conceptuals i neo-dada del context internacional. Ben aviat el seu treball es va centrar en la reflexió sobre la imatge, la relació entre fotografia i cinema i el qüestionament de la posició passiva de l'espectador.

En el context actual de l'art contemporani Mabel Palacín respon a la complexitat dels mitjans de producció. Recull processos cinematogràfics i elements de la cultura pop (música, publicitat, fotografia, etc) i reflexiona sobre tots els elements que s'involucren en un projecte: des del disseny gràfic a la posada en escena, que va més enllà de l'elaboració d'un display i que significa enllaçar amb l'arquitectura. En aquest sentit, *180°* és fruit d'un treball col·laboratiu amb Alex Gifreu, encarregat del grafisme, i Mirko Meyeta, responsable de l'arquitectura que acull el projecte.

180°

DAVID G. TORRES

David G. Torres (Barcelona, 1967) és crític d'art i comissari d'exposicions. Com a comissari ha gestionat i desenvolupat diversos projectes amb un gran nombre d'artistes participants i amb la col·laboració de diferents institucions.

Alguns dels projectes i esdeveniments en els que ha treballat en els darrers anys són la Biennial de Pontevedra 2004; "Falsa innocència" a la Fundació Miró de Barcelona (2004); "No, Future" a Bloomberg Space de Londres (2007); "Intensities..." amb la Diputació de Barcelona (2007); "Attitude!!" a Iconoscope a Montpel·lier (2007) i "The Fashion Party Is Over", amb Mai Abu ElDahab, a Objectif Exhibitions d'Anvers (2009).

Aquestes propostes continuen una línia de treball sobre la recuperació de la radicalitat en art iniciada el 2005 amb el projecte "David G. Torres presenta: Salir a la calle y disparar al azar", un esdeveniment independent que es va desenvolupar durant unes hores en un soterrani a Barcelona.

També ha fet múltiples projectes en col·laboració amb institucions com el Palau de la Virreina ("Qui es queda amb les plusvàlues?", Barcelona, 2000); el Museu d'Art Contemporani de Roma ("The Art of Mediterranean", 2004); el Reykjavik Art Museum - Hafnarhus ("Looking Further, Thinking Through", 2004); el Palais de Tokio de París (Premis Altadis, 2005); el Museo Artium de Vitòria ("Entornos Próximos", 2006). També ha col·laborat amb el Centre d'Art Santa Mònica del 2002 fins el 2004 i amb la Fundació La Caixa del 1999 fins el 2003.

Com a crític d'art ha estat corresponsal a Barcelona per *Art Press* (París), *Lápiz* (Madrid) i, actualment, *El Cultural* (Madrid). A més ha publicat desenes d'articles i ressenyes a diverses revistes, publicacions i catàlegs. Ha impartit nombroses conferències, i ha participat a taules rodones i a tertúlies radiofòniques (*Tot és comèdia*, a la Cadena SER). Ha treballat com a docent a la Universitat de Barcelona i ha donat diversos cursos, màsters i tallers (QUAM'08). Des del 2008 col·labora a la revista *Bonart* amb la columna "Dada Sight!".

David G. Torres també és co-director d'A*DESK (Institut Independent de Crítica i Art Contemporani) i és director del Màster en Art Actual de la Universitat de Barcelona.

A l'abril del 2011 publica el llibre *No más mentiras sobre algunos relatos de verdad en arte (en literatura, cine y teatro)*, guanyador del premi Escritor de Arte de la Fundación Arte y Derecho i publicat per la mateixa fundació.

180°

MABEL PALACÍN

Mabel Palacín (Barcelona, 1965) és llicenciada en Història de l'Art i Cinema, Fotografia i Vídeo per la Universitat de Barcelona. Des dels inicis de la seva carrera ha realitzat fotografies, vídeos i instal·lacions, interessant-se per la multiplicitat de formats pels quals una imatge pot manifestar-se, així com per la seva qualitat inestable. En els seus treballs les coses no passen directament, perquè la realitat està mediatitzada. Els seus treballs en vídeo descriuen una realitat fragmentada, narratives trencades estructurades per capes en les quals l'espectador es converteix en una peça fonamental. Són obres amb una important dimensió espacial en la qual la qüestió de l'escala i les pantalles múltiples convoquen a l'espectador posant en relació la imatge i l'arquitectura.

En els darrers anys el seu treball s'ha pogut veure al Salvador Dalí Museum de St. Petersburg a Florida, al Museu Coleção Berardo de Lisboa, el Museu Empordà de Figueres, al Casino Luxembourg Forum d'Art Contemporain, a l'O.K. Center de Linz, al Centre d'Art Santa Mònica i al MACBA de Barcelona, al Museu Patio Herreriano de Valladolid, al Künstlerhaus Palais Thurn und Taxis de Bregenz, al Reykjavik Art Museum, al Kunstbunker Tumulka de Munic, a la Norwich Gallery, al MUA d'Alacant i a la Lothar Albrecht Galerie de Frankfurt.

Ha obtingut, entre d'altres reconeixements, el premi ACCA de la Crítica d' Art 2009 "Art Català a l'estranger" per l'exposició "Una noche sin fin" al Salvador Dalí Museum, de St Petersburg (Florida); la menció especial Premi Ciutat de Barcelona 2003 d'Arts Plàstiques per "La distància correcta" i el premi Altadis d'Arts Plàstiques (2003).

MABEL PALACÍN. SELECCIÓ D'EXPOSICIONS INDIVIDUALS**2009**

“Una noche sin fin”, Salvador Dalí Museum, St. Petersburg, Florida.

“Hinterland”, Museu Colecção Berardo, Lisboa.

2005

“A parts iguals”, museuEmpordà, Figueres.

2003

“La distància correcta”, Centre d'Art Santa Mònica, Barcelona.

“La distancia correcta”, MUA, Alacant.

2001

“1, 2, 3 films”, Artothek, Köln.

2000

“Sur L'Autoroute”, Galería Tomás March, València.

1999

“Sur L'Autoroute”, Project Rooms, ARCO, Madrid.

“Sur L'Autoroute”, Galería Alejandro Sales, Barcelona.

1998

“Para M. (Séquence voiture/Nuit près du motel/Au petit cinéma)”, Metrònom, Barcelona.

“Para M.”, Luigi Franco Arte Contemporanea. Torí.

El Roser. Biennal d'Art Leandre Cristòfol. Lleida.

1997

Galería Helga de Alvear. Madrid.

“The Troublemaker (to Claude Bessy)”, The Agency. Londres.

“La Pelea / El Baile”, L. A. Galerie. Frankfurt.

MABEL PALACÍN. SELECCIÓ D'EXPOSICIONS COL·LECTIVES RECENTS**2010**

“Ciudades bajo la mirada”. Sala Verónicas, Murcia. Comissariada per Neus Miró.

“Entretiempos. Instantes, intervalos, duraciones”. Teatro Fernán Gómez,
Centro de Arte. Madrid. Comissariat per Sergio Mah.

2007

“The Screen-Eye or the New Image”. Casino Luxembourg, Forum d' Art Contemporain: Luxembourg.
Comissariat per Régis Michel.

“Geografías del desorden. Migración, Alteridad y nueva esfera social”. Centro de Historia de Zaragoza.

2006

“Geografías del desorden. Migración, Alteridad y nueva esfera social”. La Nau, Universidad de Valencia;
Centro de Arte Juan Ismael, Fuerteventura; Centro de Historia de Zaragoza.

“Mirador. Medienkunst aus spanien”. O.K. Center. Linz.

“La mirada breve”, CCEBA. Buenos Aires.

“16 Proyectos de Arte Español”, ARCO' 06, Madrid.

“Identidades críticas”. Museo Patio Herreriano, Valladolid.

2005

“Identidades críticas”, Sala Puerta Nueva, Córdoba.

“Picasso to Plensa: A century of Art from Spain”, The Albuquerque Museum, Albuquerque.

“Sessió contínua”, CCCB, Barcelona.

“Permanencias difusas”, CAB, Burgos.

“The Jafre Project”, Jafre.

“Standars of reality. Five artists from Barcelona”. Bolsky Gallery, Otis College of Art+Design. Los Angeles.